

اهداف مجله رشد آموزش فیزیک

احمد احمدی

یادآوری اهداف کلی علوم تجربی در آموزش عمومی و متوسطه دوم، که حوزه فیزیک یکی از شاخه‌های اصلی آن محسوب می‌شود، می‌تواند جهت‌گیری‌های اصلی در مجله رشد آموزش فیزیک را مشخص نماید. اهداف حوزه تربیت و یادگیری علوم تجربی، مجموعه‌ای نظام‌مند از صفات، توانمندی‌ها و مهارت‌های فردی و جمعی است که انتظار می‌رود دانش‌آموزان پس از اجرای برنامه درسی به آن دست یابند. اهداف کلی در این حوزه عبارت است از: ✓ شناخت و کشف قانونمندی جهان طبیعت (بخشی از نظام آفرینش) از طریق کشف و تفسیر پدیده‌ها و رویدادهای طبیعی، درک ایده‌ها و مفاهیم. ✓ درک ماهیت سامانه‌ای سیستمیک جهان مادی و ارتباط بین اجزای آن در راستای تکریم و آبادانی طبیعت (به‌مثابه نعمت و امانت الهی) و استفاده مسئولانه از منابع و محصولات. ✓ به‌کارگیری مهارت‌های تفکر، کاوشگری و فناوری در راستای یادگیری مستقل، مادام‌العمر، به‌روز، و لذت بردن از کشف و بازکشف پدیده‌های طبیعی جهان آفرینش. ✓ کنج‌کاو، علم‌دوست و توانمند نمودن دانش‌آموزان در علم‌ورزی و به اشتراک گذاشتن ایده‌ها و تجارب علمی براساس اخلاق علمی و اسلامی. ✓ به‌کارگیری خردمندانه علوم تجربی در حل مسائل، تولید محصول و بهینه‌سازی آن به منظور بهبود کیفیت زندگی فردی و جمعی، با توجه به ماهیت علوم تجربی.

اکنون با تقدیم شماره ۱۳۱ مجله، امیدواریم نهالی که به همت گروهی از افراد مشتاق و علاقه‌مند، در آن سال، کاشته شد، هرچه بیشتر رشد کند و در آینده با نقد و راهنمایی‌های جامعه آموزش فیزیک ایران و به‌ویژه معلمان ارجمند فیزیک، بیش از پیش بارور شود و بتواند کمبودها و نارسایی‌های خود را برطرف سازد.

هدف اصلی مجله رشد آموزش فیزیک؛ اشاعه برنامه درسی و آموزشی فیزیک و پشتیبانی و حمایت از برنامه درسی ملی و راهنمای برنامه درسی حوزه تربیت و یادگیری علوم تجربی و فیزیک در دوره‌های رسمی آموزش فیزیک کشور است که در دوره ۹ ساله آموزش عمومی از طریق درس علوم پیگیری می‌شود. همچنین بررسی محتواهای رسمی آموزشی مانند کتاب‌های درسی، راهنماهای تدریس، بررسی کج‌فهمی‌ها در آموزش مفاهیم فیزیک، بررسی انواع ارزشیابی‌ها و ارائه روش‌های ارزشیابی در شرایط جدید، گفت‌وگو با افراد صاحب‌نظر در زمینه‌های مختلف مرتبط با آموزش فیزیک و تربیت و یادگیری، تجربه‌های آموزشی و آزمایشگاه‌ها، استفاده از فناوری‌های جدید در آموزش و نرم‌افزارهای آموزشی، بالاخص در شرایط کرونا، ارائه خبرهای جدید در حوزه فیزیک و لبه‌های این علم، ارائه جنبه‌های کاربردی این علم در سطح مخاطبان، ایجاد ارتباط متقابل بین دبیران محترم فیزیک و مؤلفان کتاب‌های درسی و دفتر تألیف کتاب‌های درسی و... از جمله اهدافی است که در این مجله پیگیری می‌شود.

از انتشار نخستین شماره مجله رشد آموزش فیزیک در بهار ۱۳۶۴ تا یکصدوسی‌امین شماره آن در پاییز ۱۴۰۰ بیش از ۳۶ سال می‌گذرد. دکتر غلامعلی حدادعادل ریاست وقت سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی در پایان پیش‌گفتار نخستین شماره این مجله چنین نوشته بود:

«همکاران گرامی؛ معلمانی که افسران خط مقدم جبهه مبارزه با جهل و عقب‌ماندگی هستید، رشد آموزش فیزیک دستی است که از سوی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش به سوی شما دراز شده است. این دست را در دست خویش با گرمی بگیرید و بفشارید.»

خوشبختانه از آن زمان تا امروز مخاطبان مجله به این درخواست پاسخ مثبت داده‌اند. مهم‌ترین مشکل شماره‌های نخست مجله، سختی تهیه مطالب کافی برای مجله بود؛ به‌طوری‌که تعداد زیادی از شماره‌های اولیه مجله به‌صورت دو شماره در یک مجله منتشر می‌شد. ولی اکنون با مشارکت دبیران محترم فیزیک، اساتید دانشگاه فرهنگیان، محققان عرصه پژوهش در آموزش فیزیک، متخصصان فلسفه علم، تاریخ علم و برنامه درسی، اتحادیه انجمن‌های معلمان فیزیک کشور، کارشناسان دفتر تألیف، دانشجویان تحصیلات تکمیلی آموزش فیزیک دانشگاه شهید رجایی، اساتید آن‌ها و... این مشکل برطرف شده است و ما همواره تعداد قابل توجهی مقاله علمی، تجربه‌های آموزشی و... در اختیار داریم که در نوبت بررسی و چاپ قرار دارد.

هدف اصلی مجله رشد آموزش فیزیک؛ اشاعه برنامه درسی و آموزشی فیزیک و پشتیبانی و حمایت از برنامه درسی ملی و راهنمای برنامه درسی حوزه تربیت و یادگیری علوم تجربی و فیزیک در دوره‌های رسمی آموزش فیزیک کشور است